

Reviews and Annotations
Рецензии и анотации

НОВ СПРАВОЧНИК НА ЛИНГВИСТИЧНИТЕ ТЕРМИНИ ЗА СЛАВИСТИ

Сталянова, Н. & Крейчова, Е. (2019). *Речник на лингвистичните термини за студенти слависти. А – Н*. София: Парадигма. 144 с.
ISBN: 978-954-326-387-5

Иван П. Петров

Медицински университет – Пловдив

Първият том от „Речник на лингвистичните термини за студенти слависти“ в съставителство на Надежда Сталянова и Елена Крейчова представлява помагало, включващо основни езиковедски понятия, с които студентите от специалностите „Славянска филология“ и „Българска филология“ се срещат в обучението си от най-ранни етапи. Материалът е представен триезично – водещият език е българският, спрямо който термините са подредени по азбучен ред, а срещу него стоят чешки и полски. В настоящия том са обхванати над 300 терминологични единици в рамките на буквите А – Н. Върху чешката част на Речника работи Елена Крейчова – бохемист и преподавател по български език в Масариковия университет, гр. Бърно, а по полската – Надежда Сталянова, доцент по български език и полонист в Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Двете авторки се утвърдени имена в славистичната лингвистична литература с публикации, посветени като на практическите проблеми на превода (Stalyanova & Krejčová, 2018), така и на публичната реч (Krejčová & Stalyanova, 2017) и лексикографията (Krejčová, Stalyanova & Soroka, 2016; Krejčová, 2014)¹.

Срещу всяка дефиниция на български са представени съответните статии на термина в чешката и полската традиция. Особена черта на Речника е, че дефини-

ции, представени за всяка терминологична единица, отразяват определението на термина в домашната езиковедска традиция, а не представляват преводи от единия език на другия. Дефинициите са ексцерпирани от водещи помагала и пособия в българската, чешката и полската лингвистична литература.

По този начин изданието представлява ценно помагало в няколко насоки. Най-напред, то запознава студентите от всички направления на славянската филология с родната терминологична основа на лингвистичните науки, усвоявана в курса по „Увод в езикознанието“ – задължителен за всички филологически специалности. След това Речникът се оказва не по-малко необходим на студентите от по-горните курсове, тъй като в отделните специалности на „Славянска филология“ езиковедските дисциплини, отнасящи се до целевия език, по традиция се изучават и преподават не на български, а на съответния език, освен това продължават до самия край на образователната програма по специалността. По този начин Речникът, макар и замислен като въведение в основите на лингвистичната наука, всъщност може да се ползва през целия курс на обучение по славянска и българска филология (припомняме, че българистиката е неразривна част в обучението по славистика, напълно равноправна на нея). Така за бохемистите чешката част на Речника ще представлява ценен пътеводител в първите им стъпки в теоретичната граматика на изучавания от тях език, докато полонистите ще могат да се възползват от полонистичната традиция, представена в него.

Не на последно място, съчетаването и успоредяването на трите отделни езиковедски традиции в едно тяло създават добра компаративистична ситуация, която може да бъде използвана в множество насоки. Сред някои от тях се открояват както в самостоятелната подготовка на студентите и разширяването на славистичната и лингвистичната култура, така семинарните занятия по сравнителна граматика на славянските езици, за които паралелните речникови статии създават случай не само за чисто езиковедски, но и за по-общо философски анализ на научната терминология. Паралелното разглеждане на понятия в близки традиции и езици несъмнено е богатство, с което славянската филология с право се гордее и което трябва по всякакъв начин да не губи.

Речникът е оформен графически добре и удобно за ползване, като спорадичните печатни грешки, останали от автоматичното пренасяне в софтуерния продукт, ползван за предпечат, не пречат на читателя. Би било добре в бъдеще, след като и вторият том на Речника бъде готов, цялостната база данни да бъде достъпна онлайн, с водещ който и да е от трите езика. По този начин Речникът би бил полезен не само на българските студенти – българисти, бохемисти и полонисти, но и на чуждестранните слависти, занимаващи се с някои от тези езици.

В заключение, *Речникът на лингвистичните термини за студенти слависти* е ценно помагало, разширяващо езиковедския, а и изобщо филологически кръгозор на всеки слависти и българист, осмелил се да излезе извън комфортната зона на познатите му език и традиция.

БЕЛЕЖКИ

1. Виж и рецензията в Петров, И. Нов, първи по рода си четириезичен тематичен речник – Chujdoezikovo obuchenie – Foreign Language Teaching, vol. 44, n. 1, 2017, 96 – 97.

ЛИТЕРАТУРА

- Stalyanova, N. & Krejčova, E. (2018). *Bulharské texty k překladatelskému semináři. Část 3*. Brno: Masarykova univerzita.
- Kreytchova, E. & Stalyanova, N. (2017). *The Power of Public Speech*, Sofia: Paradigma.
- Крейчова, Е., Сталянова, Н. & Сорока, О. (2016). *Кратък тематичен речник на българския, чешкия, полския и украинския език*. София: Парадигма.
- Krejčová, E. (2014). *Česko bulharský a bulharsko-český tematický slovník súkoly na procvičování slovní zásoby*. Brno: Masaryková univerzita.

REFERENCES

- Stalyanova, N. & Krejčova, E. (2018). *Bulharské texty k překladatelskému semináři. Část 3*. Brno: Masarykova univerzita.
- Kreytchova, E. & Stalyanova, N. (2017). *The Power of Public Speech*, Sofia: Paradigma.
- Krejčová, E., Stalyanova, N. & Soroka, O. (2016). *Kratak tematichen rechnik na balgarskiya, cheshkiya, polskiya i ukrainskiya ezik*. Sofia: Paradigma, [in Bulgarian].
- Krejčová, E. (2014). *Česko bulharský a bulharsko-český tematický slovník súkoly na procvičování slovní zásoby*. Brno: Masaryková univerzita.

A NEW REFERENCE BOOK OF LINGUISTIC TERMS FOR STUDENTS OF SLAVIC STUDIES

Stalyanova, N. & Kreychova, E. (2019). *Rechnik na lingvistichnite termini za studenti slavisti. A – N*. Sofia: Paradigma. 144 p. ISBN: 978-954-326-387-5

✉ **Dr. Ivan P. Petrov**

Department of Languages and Specialized Training

Medical University Plovdiv

15A, Vasil Aprilov Blvd.

4002 Plovdiv, Bulgaria

E-mail: ivan.petrov.ae@gmail.com